

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Kateřinou Peroutkovou v právní věci

žalobce: U. S., narozený dne X
bytem X
zastoupeného advokátem Mgr. Tomášem Císařem
sídlem Vyšehradská 415/9, 120 00 Praha

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR, Odbor azylové a migrační politiky**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 5. 2025, č. j. OAM-1196/ZA-ZA15-ZA20-R2-2023,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 5. 2025, č. j. OAM-1196/ZA-ZA15-ZA20-R2-2023 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany podané dne 31. 8. 2023 rozhodnuto tak, že mezinárodní ochrana podle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona

č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), se neuděluje.

II. Obsah žaloby

2. Žalobce namítal, že napadené rozhodnutí nevychází z dostatečně zjištěného skutkového stavu a není náležitě odůvodněno, což je v rozporu s § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), a způsobuje nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů. Nedostatky spatřoval i ve výrokové části rozhodnutí, když tato není dostatečně přesná a určitá. Žalobce měl rovněž za to, že se v napadeném rozhodnutí žalovaný neřídil závazným právním názorem soudu vyjádřeným ve zrušujícím rozsudku ze dne 11. 11. 2024 č.j. 4 Az 10/2024-24.
3. Namítal, že jednotlivé důvody pro udělení azylu nebyly dostatečně posouzeny a odůvodněny, rozhodnutí neobsahuje adekvátní reakce správního orgánu a řádné zjišťování skutečného stavu věci. Ke shromážděným podkladům vytýkal, že jsou jednostranné, neobjektivní, neboť jejich autorem je žalovaný, a nepřiléhavé situaci. K situaci v Bělorusku žalobce uváděl, že Bělorusko je totalitním režimem, kde vážná újma hrozí prakticky všem a z různých důvodů, na této hrozbě je stát postaven, a to v důsledku sepětí tohoto státu s Ruskem, je tak zapotřebí důsledně prověřovat, nakolik jsou právní předpisy daného státu skutečně dodržovány. Bělorusko je totalitní zemí, kde je opozice potírána, vražděna, decimována a vyháněna, jde o zemi na úrovni KLDŘ nebo Ruska, tato země přímo pomáhá Rusku v jeho agresi vůči Ukrajině, a to nejen poskytnutím svého území, ale i šířením propagandy, vytvářením nepřátelství vůči sousedním zemím a potíráním kritiky režimu. Povaha běloruského režimu, který likviduje opozici, je notorietou, která nemusí být prokazována. Tato země je po Rusku největším „darebákem“ v Evropě.
4. To, že běloruští vojáci veřejně nevstoupili do války, neznamená, že tak neučinili neverejně, neboť pomáhali ruským vojákům, pokud bude Lukašenko u moci, bude běloruská armáda poslouchat Rusko. Běloruská armáda sice nyní neválčí, nelze však vyloučit, že to nastane v blízké době, což by nebylo v zájmu České republiky. Žalobce poukazoval na to, že bude muset ČR opustit a vrátit se do vlasti, kde mu hrozí nástup do armády (na vojenské cvičení). Tedy, pokud se do války zapojí i běloruská armáda, bude žalobce nucen vystupovat jako voják proti ČR, což jistě není v zájmu ČR. Z toho dovozoval, že nebylo náležitě vyhodnoceno, zda je dané rozhodnutí v zájmu ČR, nebyly zohledněny bezpečnostní zájmy ČR. Poukazoval na to, že žádosti mladých mužů z Běloruska a Ruska by měly být posuzovány novou optikou prevence, kdy navrácením mužů zpět do těchto zemí jsou posilovány stavy armád, přičemž tyto země vyhrožují nejen ČR, ale i státům NATO.
5. Dále namítal, že mu hrozí drastický trest za jeho útěk z Běloruska a vyhýbání se branné povinnosti a cvičení bojové připravenosti. Žalovaný se v napadeném rozhodnutí neřídil závazným právním názorem soudu, když nezjistil, zda žalobci hrozí povolání k vojenské službě a jaký trest by mu mohl v Bělorusku hrozit za vyhýbání se vojenské službě. Měl za to, že žalovaný pouze formálně rozšířil výčet podkladů, o něž opřel své rozhodnutí, z velké části se jedná o jeho vlastní zprávy, nikoli o nezávislé informace, tyto zprávy se nezabývají tím, co měl žalovaný zjistit, avšak pouhými generálními závěry z nejasných zdrojů. Přitom se žalovaný mohl dotázat např. běloruské disidentské komunity v ČR, jaká by byla reakce

režimu na situaci žalobce. Žalovaný též chybně předpokládal, že běloruský režim bude dodržovat své trestní normy a nebude je ohýbat ani ignorovat.

6. Žalobce nesouhlasil s tím, že by mu nehrozilo nebezpečí v souvislosti s podáním žádosti o mezinárodní ochranu v ČR, namítal, že by to bylo považováno za zradu a rozvracení režimu a potrestáno neadekvátním trestem, mělo by to dopady na celou rodinu (ztráta zaměstnání, zákaz studia, apod.). Žalovaný je ve svých závěrech naivní, opomíjí zákeřnost běloruského režimu, který může tlačit i na rodinné příslušníky, např. i na matku žalobce, kdy není nelogické, že se u ní bezpečnostní orgány několikrát zastavily při hledání žalobce. Měl za to, že pro běloruský režim je velmi snadné zjistit (i z mobilu žalobce), zda žalobce žádal o mezinárodní ochranu, je jisté, že mají povědomí o pobytových režimech v EU a o tom, že má žalobce správně vyhoštění, které nelze odložit jinak, než žádostí o mezinárodní ochranu. To bude běloruské policii jasné již při příjezdu žalobce na hranice (z pasu a z udělených výjezdních příkazů). Je tak zřejmé, že ve spojení s obavou žalobce z vojenské služby bude adresátem nepřiměřené reakce režimu s dopadem do jeho lidských práv.
7. Namítal, že je ohrožen již jen kvůli skutečnosti, že žil v zahraničí ve státě NATO, proto by byl považován za odpůrce režimu, napadené rozhodnutí se však s touto otázkou nevypořádalo, ani nebyly shromážděny žádné podklady, což způsobuje jeho nepřezkoumatelnost. Žalovaný však měl zvážit, že jde o mladého muže a bývalého vojáka žádajícího o azyl, což by běloruské orgány mohlo vést k tomu zacházet s ním jako s politicky aktivním. Tyto konkrétní skutečnosti měly být zváženy z hlediska důvodů dle § 12 zákona o azylu.
8. Dle žalobce nestačí pouze tvrdit, že z nějaké zprávy nevyplývá, že se něco stane, nýbrž je třeba shromáždit takové zprávy, ze kterých najisto vyplývá, že něco určitě nenastane (tj. to, z čeho má žalobce obavy). Takové podklady však žalovaný neshromáždil. Žalobce uvedl, že jeho azylový příběh je věrohodný, žalovaný se jím však vážně nezabýval, naopak jej bagatelizoval.
9. Žalobce namítal, že žalovaný se dostatečně nevypořádal ani s důvody pro udělení doplňkové ochrany, zejména dle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, žalobci hrozí mučení a nelidské či ponižující zacházení nebo trestání. Žalobce by se totiž v případě návratu mohl dostat do soukolí pofidérní justice, což však žalovaný odmítá a důkazy tomu nasvědčující ignoruje. Mimo to se však žalovaný nelogicky zabýval skutečnostmi, které žalobce nikdy neuváděl a o které svou azylovou žádost neopřel.
10. Lze shrnout, že při posuzování jeho žádosti žalovaný nevycházel ze spolehlivě zjištěného skutkového stavu věci, nehodnotil důkazy ve svém souhrnu, přičemž některé podstatné důkazy ignoroval nebo uváděl zavádějící informace o jakési účelovosti, své rozhodnutí nedostatečně odůvodnil. Takové rozhodnutí je proto třeba považovat za nezákonné a nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.
11. Žalobce navrhl napadené rozhodnutí zrušit, vrátit věc žalovanému k dalšímu řízení a přiznat žalobci náhradu nákladů řízení.

III. Vyjádření žalovaného

12. Žalovaný považoval žalobní námítky za neopodstatněné, žalobce uvedl téměř totožné námítky jako v předchozí žalobě. Žalovaný podotknul, že až na jednu výjimku soud

ve zrušujícím rozsudku neshledal, že by žalovaný pochybil při vyhodnocení rizika pronásledování z důvodu politického aktivismu žalobce. Soud se neztotožnil s veškerými žalobními argumenty, popřel, že by žalovaný bagatelizoval žalobcovy obavy z trestu za vyhýbání se vojenské službě, ani v napadeném rozhodnutí žalovaný obavy žalobce nebagatelizoval.

13. Soud ve zrušujícím rozsudku považoval za dostatečné též vypořádání obav žalobce ze zapojení běloruské armády do ozbrojeného konfliktu na Ukrajině. S ohledem na to žalovaný považoval žalobcův požadavek na shromáždění podkladů vylučujících zapojení Běloruska do války na Ukrajině za neopodstatněný, když i soud ve zrušujícím rozsudku konstatoval, že nelze na žalovaném požadovat, aby s jistotou do budoucna vyloučil jakékoli zapojení Běloruska, je nutné vyjít z přiměřené míry pravděpodobnosti. S ohledem na výše uvedené nemůže pouhé povolání žalobce ke cvičení či jinému výkonu branné povinnosti představovat důvod k udělení mezinárodní ochrany.
14. Žalovaný nesouhlasil ani s námitkou, že rozhodnutí není v zájmu České republiky, když zákon o azylu hledisko bezpečnostních zájmů státu nezná. Nesouhlasil ani s námitkou o nepřesnosti a neurčitosti výroku rozhodnutí žalovaného, kterou žalobce ani nespecifikoval.
15. Žalovaný dostal povinností uloženým ve zrušujícím rozsudku, zabýval se poměry v Bělorusku, zjistil, že tam k šikaně a pronásledování obyvatelstva dochází, nicméně takové jednání ze strany státu hrozí zejména novinářům, právníkům a aktivistům, přičemž žalobce nezapadá do žádné z těchto kategorií, proti režimu nijak nevystupoval. Zároveň bylo zjištěno, že žalobce by sice při vstupu do země byl zřejmě kontrolován včetně jeho mobilního telefonu, nicméně s ohledem na absenci jeho protirežimních aktivit s tím není spojeno riziko následného pronásledování či vážné újmy. Obsah shromážděných informací nenasvědčuje tomu, že by pouhý dlouhodobý pobyt v zahraničí bez přistoupení dalších okolností měl být pro žalobce problematický, žalobce měl v ČR od roku X pracovní povolení, navíc tu pobývá jeho sestra.
16. Žalovaný se zabýval též obavou z možného postihu za podání azylové žádosti v zahraničí, trval na tom, že informace o žadateli o mezinárodní ochranu v ČR jsou neveřejné a běloruským orgánům tak nemohou být známy, a to ani z cestovních dokladů neúspěšných žadatelů. I v případě, že by běloruské orgány takovou informaci např. od žalobce samotného měly, podání žádosti o mezinárodní ochranu v zahraničí není dle dostupných informací kriminalizovaným a postihovaným jednáním.
17. Žalovaný na podkladě shromážděných informací zjistil, že žalobci dosud nebylo předvolání k vojenskému cvičení řádně doručeno. Navíc, trest, který by žalobci mohl být uložen za vyhýbání se vojenské službě, nelze považovat za diskriminační, nepřiměřený či porušující lidská práva. Vojenská cvičení aktuálně realizovaná běloruskou armádou svým rozsahem nevybočují z dlouhodobého normálu a povolanci nejsou nasazováni do bojových operací, Bělorusko se ani nadále do konfliktu na Ukrajině nezapojuje.
18. Shrnutí, že žalobce nebyl vystaven pronásledování, to mu ani nehrozí, nehrozí mu ani skutečné nebezpečí vážné újmy.
19. Žalovaný s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“) ze dne 17. 9. 2020, č. j. 1 Azs 3/2020-70, uzavřel, že Bělorusko je sice považováno za autoritářský

stát s problémy v oblasti dodržování lidských práv, neznamená to však nutně, že všichni občané jsou vystaveni tomuto negativnímu vlivu. Žádosti je třeba posuzovat individuálně, přičemž na základě individuálních okolností žalovaný důvody k udělení mezinárodní ochrany neshledal.

20. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl jako nedůvodnou.

IV. Obsah správního spisu

21. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobce podal dne 31. 8. 2023 v České republice žádost o mezinárodní ochranu a v poskytnutí údajů k žádosti ze dne 5. 9. 2023 uvedl, že je státním příslušníkem Běloruské republiky, není členem žádné politické strany nebo skupiny, nikdy nebyl politicky aktivní. Poprvé do ČR přicestoval asi v roce X na polské vízum, pozvala ho jeho sestra, jezdil pravidelně asi jednou ročně, vyřídil si české vízum a pracoval zde, naposledy do ČR přicestoval v roce X letecky z Běloruska, kde si vyřídil nové pracovní vízum. Je zdravý. V roce X dostal v Bělorusku pokutu v přepočtu asi 200 USD, protože nepracoval a byl přijat nový zákon, podle kterého se nepracujícím ukládají pokuty, pokutu nezaplatil. O mezinárodní ochranu požádal, protože při změně zaměstnavatele nebyl přeregistrován, bylo mu ukončeno pracovní vízum a byl vyhoštěn. Jestli pojede do Běloruska, musel by jít do armády a bojít se o život, od 27. 7. 2023 platí nový zákon o posílení hranic Běloruska, kdyby se vrátil, byl by odveden do armády a musel by sloužit na hranicích, podle jeho matky pracovníci vojenské správy kontaktovali lidi a vytvářeli soupis občanů schopných vojenské služby, pokud by žalobce odmítl nastoupit do armády, hrozí mu trest za vyhýbání se službě. Absolvoval základní vojenskou službu, bojít se, že by byl poslán na hranici, Wagnerova skupina školí běloruské vojáky.
22. Při pohovoru dne 5. 9. 2023 žalobce uvedl, že nevěděl, že mu bylo zrušeno povolení k zaměstnání, dál chodil do práce, před koncem platnosti víza zjistil, že bylo zrušeno a bude vyhoštěn. Nevrátil se do Běloruska, protože se bál o život a že ho odvedou do armády. Matka mu říkala o vojenské správě a někteří jeho kamarádi byli povoláni. Už před přijetím příslušného zákona byli někteří odvedeni. Na otázku, proč by měl být povolán do armády, odpověděl, že mnoho lidí již bylo odvedeno a někteří byli odsouzeni. Na vojně sloužil v inženýrské brigádě na hranicích vedle města X, zabývali se ochranou mostů, skladů a techniky, pracoval i jako kynolog, z těchto důvodů se domnívá, že by mohl být opět odveden. Ohledně příslušného zákona čerpá informace z internetu, ví, že byl schválený a že odvádějí muže ve věku od 18 do 60 let a především ty, kteří absolvovali vojenskou službu, Wagnerova skupina školí odvedence. Na otázku, proč ve vztahu ke své osobě považuje tento zákon za problém, když platí pro všechny občany, žalobce odpověděl, že se bojí, že by ho odvedli, dali mu do ruky samopal a poslali ho zabíjet lidi, což on nechce, běloruská armáda v současné době nebojuje, ale posilují se hranice. Jejich prezident se přátelí s Putinem, který posílá vojáky a techniku přes běloruské území, Litva a Lotyšsko uzavřely hranice, Polsko je uzavřelo pro kamiony, včera polský vrtulník přeletěl nad běloruským územím, minulý rok v Bělorusku dopadla ukrajinská raketa. Kromě obav z odvodu do armády má v Bělorusku stále nesplacenou pokutu z roku X, jiné obavy z návratu nemá, kromě pokuty neměl obtíže s běloruskými státními orgány, v Bělorusku nebyl veřejně činný.
23. Žalovaný shromáždil tyto podklady týkající se situace v Bělorusku: Informace Human Rights Watch – Bělorusko – Výroční zpráva Human Rights Watch ze dne 12. 1.

2023, Informace OAMP – Bělorusko – Odvody a povinná vojenská služba ze dne 27. 11. 2023, Informace OAMP – Bělorusko – Bezpečnostní a politická situace v zemi, Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv, Stav: červenec 2023 ze dne 4. 7. 2023, Informace MZV ČR, č. j. 116634-6/2023-MZV/LPTP – Bělorusko – Možnost návratu neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu do vlasti ze dne 11. 7. 2023.

24. Žalovaný poté vydal rozhodnutí ze dne 26. 2. 2024, č. j. OAM-1196/ZA-ZA15-ZA20-2023, ve kterém žalobci nebyla udělena mezinárodní ochrana v žádné z jejích forem. Žalovaný dospěl k závěru, že žalobci nelze udělit azyl z důvodu podle § 12 písm. a) zákona o azylu, protože v průběhu správního řízení neuvedl žádné skutečnosti, které by svědčily o tom, že ve vlasti vyvíjel činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod, za kterou by byl pronásledován. Žalovaný nemohl přiznat azyl ani z důvodu podle § 12 písm. b) zákona o azylu, k obavám z odvedení do armády na základě zákona ze dne 27. 7. 2023 o posílení běloruských hranic a k obavám z trestu za vyhýbání se vojenské službě v případě odmítnutí si žalovaný opatřil Informaci OAMP – Bělorusko – Odvody a povinná vojenská služba, dle které se Bělorusko do konfliktu na Ukrajině přímo nezapojilo, udržuje však s Ruskem politicko-ekonomické styky, umožňuje mu vedení operací z běloruského území, využívání infrastruktury a poskytuje mu munici, OAMP se nepodařilo zjistit jakékoli informace o změnách, k nimž by v souvislosti s konfliktem na Ukrajině došlo na úrovni odvodů, povinné vojenské služby nebo mobilizace, na jaře 2023 běloruská armáda zahájila cvičení bojové připravenosti, jehož náplní bylo prověření akceschopnosti armády a na které byli přizváni i někteří rezervisté, jedinou prokazatelnou změnu v oblasti vojenství představuje referendum z 27. 2. 2022, jehož prostřednictvím se Bělorusko vzdalo svého neutrálního statusu, což umožňuje případné budoucí zapojení do konfliktu, válka na Ukrajině však zřejmě nebyla hlavní motivací pro uvedenou změnu, neboť především bude umožněno budování ruských základů a trvalé rozmístění ruských jednotek a zbraní (včetně jaderných) na území Běloruska. Žalovaný na základě citované Informace dovodil, že zákon, o kterém žalobce mluvil v průběhu správního řízení a který nebyl schopen konkrétněji specifikovat, se týká zmíněného prověření akceschopnosti běloruské armády, tomu odpovídá i informace od matky žadatele, žalobci však nebylo doručeno předvolání z vojenské správy a žádný ze státních orgánů se o něj nezajímal. Žalovaný z těchto důvodů vyloučil, že by žalobci hrozil trest za vyhýbání se vojenské službě. Na podkladě Informace dále konstatoval, že se Bělorusko přímo nezapojilo do konfliktu na Ukrajině, nic nenasvědčuje tomu, že by se tak mělo aktuálně stát, běloruská armáda nepáchá válečné zločiny, zločiny proti lidskosti nebo činy, které odporují zásadám a cílům OSN, není tak důvodná žalobcova obava, že by byl poslán do vojenského konfliktu, kde by dle svých slov musel zabíjet lidi. Žalovaný neshledal ani souvislost mezi odepřením výkonu vojenské služby a zastáváním určitých politických názorů, odkázal na rozsudek Soudního dvora EU ze dne 19. 11. 2020, ve věci *EZ*, C-238/19, z veřejných zdrojů také vyplývá, že vojenská aktivita Wagnerovy skupiny po smrti Jevgenije Prigožina není tak významná jako na počátku války na Ukrajině. Ohledně pokuty 200 USD, která byla žalobci uložena v roce X, žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že běloruské orgány nepostupovaly vůči žalobci, který vědomě porušil zákon, diskriminačně, nebyly proti němu provedeny žádné kroky a vzhledem k časovému odstupu již tato záležitost může být promlčena. Při posuzování humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu žalovaný konstatoval, že žalobce nemá žádné zdravotní problémy a žádné okolnosti mu nebrání se o sebe samostatně postarat, ve vlasti

žije jeho matka, kamarádi a známí, humanitární azyl je udělován pouze za výjimečných okolností. Při posuzování doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu žalovaný uvedl, že běloruská legislativa umožňuje uložení trestu smrti za vraždu s přitěžujícími okolnostmi, terorismus, pokus o terorismus, vlastizradu, válečné zločiny a zločiny proti lidskosti. Z popsaného stavu je evidentní, že se trest smrti žalobce netýká. Žalovaný ani neshledal, že by žalobci měl hrozit trest za vyhýbání se vojenské službě či že by povolání do běloruské armády mělo představovat vážnou újmu, Bělorusko se nezapojilo do bojů na Ukrajině, na jaře 2023 zahájilo cvičení bojové připravenosti, na které byli přizváni i někteří rezervisté, povinností zúčastnit se popsaných aktivit armády je dotčena většina vojensky schopných mužů v Bělorusku. Zaplacení uložené pokuty rovněž nepředstavuje vážnou újmu, pokuta po něm může být legitimně vymáhána. V zemi původu ani neprobíhá ozbrojený konflikt podle § 14a písm. c) zákona o azylu.

25. Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 11. 11. 2024, č. j. 4 Az 10/2024-24, rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 2. 2024 zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Soud v rozsudku vytkl žalovanému, že pominul informace týkající se obecné politické a bezpečnostní situace v zemi původu, byť byly součástí shromážděných podkladů a mohly být určitým způsobem relevantní v případě žalobce, obecnou politickou situací v zemi původu se v podstatě nezabýval, nezabýval se ani s tím související situací navrátilců vracejících se do Běloruska po dlouhodobém pobytu v zahraničí a situací neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu v zahraničí; v návaznosti na to se žalovaný nijak nevypořádal s tím, zda žalobci jako navrátilci ze zahraničí a neúspěšnému žadateli o mezinárodní ochranu může v Bělorusku hrozit azylově relevantní nebezpečí. Tím žalovaný nezjistil řádně skutkový stav a neuvedl své vyhodnocení, čímž se dopustil též nepřezkoumatelnosti. Dále se dle zrušujícího rozsudku žalovaný nezabýval tím, zda existuje možnost, že žalobce může být v budoucnu po svém návratu do vlasti povolán k vojenskému cvičení a ani se nezabýval tím, jaké sankce případně žalobci za nenastoupení k výkonu vojenské služby hrozí tj. zda se nemůže jednat o nepřiměřené či diskriminační sankce (sankce porušující lidská práva), i v tomto směru tedy žalovaný nedostatečně zjistil skutkový stav a tuto otázku v napadeném rozhodnutí řádně nevypořádal. Soud uložil žalovanému, aby v dalším řízení zjistil skutkový stav ohledně toho, jaká je politická situace v Bělorusku a jaká je situace navrátilců pobývajících delší dobu v zahraničí a neúspěšných žadatelů o udělení mezinárodní ochrany v zahraničí, a na základě zjištěných skutečností vyhodnotil, zda představují důvod pro udělení mezinárodní ochrany žalobci. Dále, aby žalovaný zjistil skutkový stav ohledně toho, zda žalobci hrozí, že bude v případě návratu povolán ke cvičení bojové připravenosti a jaké sankce žalobci případně hrozí za nenastoupení k výkonu vojenské služby tj. zda se nemůže jednat o nepřiměřené či diskriminační sankce či sankce zakládající porušení lidských práv, a aby se s těmito otázkami řádně vypořádal.

26. Doplňující pohovor se konal dne 25. 2. 2025. Žalobce uvedl, že od podání žádosti se jeho osobní situace nezměnila, zato situace v Bělorusku ano. Občané Běloruska byli prezidentem Lukašenkem donuceni, aby mu odevzdali hlasy. Donucena byla i jeho matka, které do zaměstnání ve škole přišli vyhrožovat pro případ, že svůj hlas Lukašenkovi neodevzdá. Žalobcova sestra do domovské země cestovala i se svou dcerou autobusem za účelem výměny starého cestovního pasu, po překročení hranic byl ale autobus zastaven a cestující strávili na běloruské hranici asi 24 hodin. Když z autobusu vystoupil muž, aby si

zakouřil, byl hraniční kontrolou konfrontován, od té doby muže sestra žalobce neviděla, autobus odjel bez něj. Během kontroly pasů a zavazadel byly vyvolávány osoby ze zvláštního seznamu, které delší dobu v Bělorusku nepobývaly, jednalo se o zhruba polovinu lidí v autobuse, včetně sestry žalobce. Když se lidé ptali, co se děje, důstojník je vyzval, aby šli do kanceláře k pohovoru, bude vysvětleno, co se v Bělorusku smí a co ne. Žalobcově sestře zprvu bylo odepřeno s sebou do kanceláře vzít svou dceru, jelikož ji neměla zapsanou v pasu a nebylo tedy prokazatelné, zda se opravdu jedná o její dítě. Nakonec ji ale vzít mohla. V kanceláři následně seděl major a další dvě osoby, měli i psa. Sestra měla strach, byla donucena předložit své osobní věci a mobilní telefon, ke kterému musela poskytnout i kód k odblokování. Sestra žalobce neví, co osoby následně s jejím telefonem dělaly, měly ho u sebe asi 10 až 15 minut, zkontrolovaly její osobní věci. Následně sestra mohla kancelář opustit a cestovat dále za svojí matkou, která jí sdělila svou zkušenost s výhrůžkami ohledně voleb. Během třítydenního pobytu mluvila s mnohými známými, ale všichni ji upozornili, aby nikde neuváděla jejich jména. Jedna z přítelkyň uvedla, že na internetu označila opoziční příspěvek lajkem a následně byla propuštěna z práce a bylo jí uloženo domácí vězení, přičemž navštěvovat nesmí ani svou matku. Sestra nový pas obdržela, ale čelila během vyřizování výhrůžkám, otázkám, proč nepřišla dříve, znovu jí zkontrolovali telefon pro případ, že by byla Lukašenkovou odpůrkyní. Žalobce má přítelkyni, která v roce 2020 z protestů proti prezidentovi streamovala, následně byla zadržena a odsouzena k 8letému trestu. Na otázku, čeho se žalobce pro případ návratu obává, odpověděl, že prohlášení za zrádce vlasti či odsouzení. Je přesvědčen, že jako bývalý voják a žadatel o azyl v ČR bude za zrádce považován. V této presumpci vychází z toho, co říkala jeho sestra, jejich známí a z textu Ústavy Běloruské republiky. Dále žalobce uvedl, že v prezidentských volbách, které vyhrála Svjatlana Cichanouska, Lukašenkovi podporovatelé falšovali volební lístky a následně vítězku odsoudili k trestu smrti. Takových případů je dle žalobce mnoho, osoby nesouhlasící s režimem končí ve vězení. Mezi nimi i reportéři z nezávislých médií, která nesmějí o Lukašenkovi nic psát. V Bělorusku jsou kamery, které umí identifikovat obličeje. Lidé jsou běžně trestáni za to, že na internetu jen něco sdílí či lajkují. K odsouzení lidí dochází i „jen tak“. Osobně žalobce běloruskými státními orgány kontaktován nebyl. Jeho matka musí každoročně hlásit místnímu úřadu, co žalobce v ČR dělá a proč se tu zdržuje. Vojenský komisariát rovněž kontaktoval jeho matku, které se dotazovali, kde se žalobce nachází, sdělili jí, že pokud by žalobce přišel domů, má se k dostavit k vojenskému komisariátu, důvod ale neuvedli, lidé z komisariátu žalobcovu matku navštěvují 2x ročně od té doby, co vycestoval do ČR. Matka vždy dostane k podpisu nějaké dokumenty, ale nikdy jí žádný nenechají. Mají s sebou jen předvolání adresně pro žalobce, ve kterém je uvedeno, kdy a kam se má dostavit, nikoli však důvod. Předvolání si matka nemohla ani vyfotografovat. Žalobce absolvoval základní vojenskou službu kolem roku X, byl tam rok a půl, od té doby se žádného vojenského cvičení neúčastnil. Když se již nacházel v ČR, začala mu chodit předvolání, ale neví přesně, kdy proběhl první pokus ho předvolat. Jako voják je kontrolován ohledně toho, kde se zdržuje a co tam dělá, jeho osobní údaje jsou v evidenci. Jelikož sloužil, je ve vojenských zálohách, proto jsou on a jeho přátelé toho názoru, že k vojenskému cvičení bude znovu povolán. Vyplyvá to ze zkušeností běloruských občanů, někdo z jeho známých již předvolán byl. Je v kontaktu na sociálních sítích s těmi, co vojenské cvičení absolvovali nebo již absolvovali. Žalobce nemá pocit, že by odmítal vojenský výcvik jako takový, jelikož on už svůj rok a půl odsloužil. Předvolání však považuje za

bezduvodné, neboť jeho zemi nikdo nenapadl. Má obavy o svůj život, neboť jeho přátelé byli posláni na bělorusko-polskou hranici. Situaci považuje za křehkou, nebezpečí vidí v tom, že „Lukašenko jde Putinovi na ruku“. Žalobce odmítá jít zabíjet a nenechá se zavléct do cizího konfliktu. V případě, že by žalobce na vojenské cvičení nenastoupil, hrozí mu trest smrti nebo 25letý trest odnětí svobody. Soudí tak podle běloruské ústavy a svých předpokladů. Atmosféra strachu v Bělorusku je mu známa skrze vyprávění jeho matky a sestry. Lidé se bojí otevřeně mluvit. Žalobce využil svého práva nechat si protokol zpět přetlumočit, následně ho bez námitek podepsal. Ke svým tvrzením nic nedoložil.

27. Následně žalovaný do spisu založil Informace Human Rights Watch – Bělorusko, Výroční zpráva HRW ze dne 16. 1. 2025, Informace OAMP – Bělorusko – Bezpečnostní a politická situace v zemi – Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv, Stav: červen 2024 ze dne 25. 6. 2024, Informace OAMP – Bělorusko – Povinná vojenská služba a odvody ze dne 25. 2. 2025, Informace OAMP – Bělorusko – Počty migrantů z/do Běloruska, Kontroly na běloruských hranicích s EU, Kontroly na bělorusko-ruských hranicích, Situace běloruských občanů po dlouhodobém pobytu v zahraničí, Sledování běloruských občanů pobývajících v zahraničí ze dne 7. 3. 2025.
28. Seznámení žalobce s podklady proběhlo dne 23. 4. 2025. Žalobce při něm žádal, aby mu byla poskytnuta lhůta k doplnění a vyjádření, přičemž tuto žalovaný stanovil v délce 14 dnů. Žalobce se následně nevyjádřil a nic nedoplnil.
29. Žalovaný vydal napadené rozhodnutí dne 16. 5. 2025, podrobně se bude soud jeho obsahem zabývat v souvislosti s vypořádáním žalobních námitek.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

30. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů ve smyslu ust. § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni vydání tohoto rozsudku, a to vzhledem k účinnosti článku 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“), a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
31. Při jednání žalobce i žalovaný setrvali na svých stanoviscích, žalobce zdůrazňoval, že bude podezřelý již proto, že mu bylo uloženo správní vyhoštění, běloruské orgány budou dovozovat, že pobýval v ČR v azylovém režimu. Dále namítal, že žalovaný se neřídil závazným právním názorem soudu.
32. Podle ust. § 2 odst. 4 zákona o azylu se *pronásledováním rozumí závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování.*
33. Podle ust. § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů

ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

34. Podle ust. § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.
35. Podle ust. § 14a odst. 2 zákona o azylu se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) trest smrti nebo poprava, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, nebo c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu.
36. Podle § 78 odst. 5 s.ř.s. právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku nebo rozsudku vyslovujícím nicotnost, je v dalším řízení správní orgán vázán.
37. Žalobce v žalobě tvrdil nepřesnost a neurčitost výroku, aniž by však blíže uvedl, v čem takové nedostatky výroku měly spočívat (obdobnou námitku již uplatnil v předchozí žalobě sp. zn. 4 Az 10/2024). Soud shledal, že výrok je formulovaný zcela jednoznačně a srozumitelně, a sice tak, že mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu se neuděluje. Takovou formulaci soud považuje za zcela přesnou, určitou a srozumitelnou. Námitka tak není důvodná.
38. Soud se pak zabýval především tím, zda žalovaný dodržel právní názor vyslovený zdejším soudem ve zrušujícím rozsudku ze dne 11. 11. 2024 č.j. 4 Az 10/2024-24.
39. Soud uložil žalovanému, aby zjistil, jaká je politická situace v Bělorusku a jaká je situace navrátilců pobývajících delší dobu v zahraničí a neúspěšných žadatelů o udělení mezinárodní ochrany v zahraničí, a na základě zjištěných skutečností vyhodnotil, zda představují důvod pro udělení mezinárodní ochrany žalobci. Těmto požadavkům žalovaný dostál. Žalovaný se zabýval politickou a bezpečnostní situací v Bělorusku, kterou zjistil z aktuálních zpráv o zemi původu, kdy svá zjištění shrnul na stranách 5 – 8 napadeného rozhodnutí, zjistil, že jde o autoritářský nedemokratický režim, situace je napjatá a je potírán jakýkoli projev nesouhlasu s vládní politikou. Uvedené vyplývá i z aktuální judikatury (srov. např. rozsudek NSS ze dne 17. 9. 2020, č. j. 1 Azs 3/2020-70 nebo usnesení NSS ze dne 30. 5. 2024, č. j. 9 Azs 128/2024-37). Na druhou stranu ale samotný fakt, že země je nedemokratická, nezakládá sám o sobě relevantní důvod pro udělení mezinárodní ochrany. K této skutečnosti musí přistoupit další okolnosti specifické pro daného žadatele, které by azylově relevantní důvod založily. K tomu např. rozsudek NSS ze dne 17. 9. 2020, č. j. 1 Azs 3/2020-70: „(...) je Bělorusko považováno za autoritářský stát a z hlediska dodržování lidských práv jde o problematickou zemi, neznamena to nutně, že kterýkoli občan této země je vystaven tomuto negativnímu vlivu (např. usnesení ze dne 9. 1. 2020, č. j. 7 Azs 168/2019-33, ze dne 29. 1. 2020, č. j. 10 Azs 436/2019-28, nebo ze dne 15. 5. 2020, č. j. 10 Azs 20/2020-40). V rozsudku ze dne 14. 2. 2020, č. j. 5 Azs 447/2019-30, kasační soud upozornil, že problematická situace v oblasti lidských práv v Bělorusku obecně nevede k úplnému zákazu vydávání do této země, pokud neexistují individuální okolnosti, které by odůvodňovaly obavy dotčené osoby z porušení čl. 3

Úmluvy, což také opakovaně judikoval Evropský soud pro lidská práva.“ A dále Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 30. 5. 2024, č. j. 9 Azs 128/2024-37, uvedl, že „dle ustálené judikatury platí, že ačkoliv je Bělorusko autoritářským a nedemokratickým státem, nelze žadateli z této země udělit mezinárodní ochranu bez dalšího, a to ani po posledních prezidentských volbách, napadení Ukrajiny Ruskem či po uvalení sankcí ze strany Evropské unie (viz usnesení NSS ze dne 12. 12. 2023, č. j. 10 Azs 238/2023-30, bod 7, nebo ze dne 22. 2. 2024, č. j. 2 Azs 350/2023-27, bod 13).“ Je tak třeba zkoumat, zda konkrétně žalobci hrozí v domovské zemi takové zacházení, že by jej bylo možné považovat za pronásledování, příp. vážnou újmu, ve smyslu zákona o azylu, přičemž žalovaný z těchto principů vycházel.

40. Žalobce namítal, že mu po návratu do Běloruska hrozí nebezpečí již z toho titulu, že pobýval dlouhou dobu v zahraničí, a konkrétně v České republice, která je členem NATO, dále i z toho důvodu, že žádal o mezinárodní ochranu. Obával se zejména lustrací na hranicích a následné perzekuce. Žalovaný k tomu obstaral adresnou zprávu, a sice Informaci OAMP ze dne 7. 3. 2025, která se zabývá přímo postavením navrátilců, kontrolami na hranicích, sledováním běloruských občanů v zahraničí a situací rodinných příslušníků v Bělorusku. Zjistil, že cestování do zahraničí je běžnou záležitostí, v roce 2024 vycestovalo 618 tisíc občanů, samotný dlouhodobý pobyt v zahraničí nestaví navrátilce do problematické pozice, nehrozí jim za to žádný postih, ani nejsou nijak omezováni v přístupu ke státním službám, pouze osoby vystupující proti režimu mohou čelit problémům při hledání práce; běloruský režim ani nesleduje běžné občany pobývající v zahraničí, kteří veřejně nekritizují režim. Z této zprávy ani neplyne, že by hrálo roli, v jakém konkrétním státě běloruský občan pobývá. Lze tak souhlasit se závěrem žalovaného, dle kterého pouhý dlouhodobý pobyt v zahraničí není považován za problematický. Na tom nic nemění ani to, že žalobce je absolventem základní vojenské služby. Nelze tak souhlasit s námitkou, že žalobce je považován za zrádce již jen proto, že se dlouhodobě zdržuje v zahraničí, konkrétně v členském státě NATO. Ze shromážděných informací naopak plyne, že pouze z tohoto důvodu žalobce ohrožen není, navrátilci sice mohou čelit potížím na trhu práce, ale pouze za předpokladu, že nějakým způsobem vystupovali proti režimu, což není případ žalobce.
41. Ke kontrolám na hranicích žalovaný zjistil, že na hranicích s Ruskem jsou kontroly pouze namátkové a lze se jim vyhnout, na hranicích s Evropskou unií dochází k důkladným kontrolám (byť se netýkají všech osob), a to i osob, které dlouhodobě pobývaly v zahraničí, žalobce by tak mohl čelit takovéto důkladné kontrole, včetně kontroly mobilního telefonu, které jsou cílené na vyhledávání kriminálního či protivládního obsahu resp. důkazů o takových aktivitách. Délka kontroly je individuální, průměrná doba důkladné kontroly je však asi 1 hodinu. Pokud není nalezen žádný závadný obsah mobilního telefonu, ani jiné důkazy svědčící o kriminálním či protivládním jednání, je osoba vpuštěna na území bez dalších překážek. Nic tedy nenasvědčuje tomu, že by postupy běloruských orgánů na hranicích mohly být považovány za mučení nebo nelidské či ponižující zacházení, důkladné kontroly včetně prohledání mobilního telefonu nelze označit za jednání natolik závažné, aby bylo možné hovořit o pronásledování či způsobení vážné újmy ve smyslu zákona o azylu. Ostatně ani ze situace vykreslené žalobcem během doplňkového pohovoru, kdy jeho sestra byla na běloruské hranici vyslýchána a kontrolována, není patrné, že by orgány vůči ní či jiným osobám postupovaly mučivým, nelidským nebo ponižujícím způsobem. Žalobcova sestra byla kvůli jejímu dlouhodobému pobytu v zahraničí při návratu

vyslýchána, přičemž byla nucena odevzdat ke kontrole svůj mobilní telefon i s přístupovým kódem. Tento jí byl na 10 až 15 minut odebrán a následně navrácen, k žádnému excesivnímu jednání vůči její osobě, ani vůči jejímu dítěti nedošlo.

42. Žalovaný též odůvodnil, že žalobci nehrozí azylově relevantní nebezpečí ani v souvislosti s podáním žádosti o mezinárodní ochranu v zahraničí a soud se s tímto posouzením ztotožňuje. Předně, jak konstatoval žalovaný, dle zákona o azylu jsou státními orgány v ČR chráněny údaje o žadatelích a jejich rodinných příslušnících, a tedy běloruské orgány se takové informace nemají jak dozvědět, leda by jim je sdělil sám žadatel. Dané informace se nijak nevyznačují do cestovního dokladu žadatele. Ani z toho, že bylo žalobci uloženo správní vyhoštění a má v pase vylepené výjezdní příkazy, nemohou běloruské orgány dovozovat, že žalobce žádal o mezinárodní ochranu, neboť tato řízení jsou zcela oddělená a rozhodně ne každá osoba, které bylo uloženo správní vyhoštění, později požádala o mezinárodní ochranu. Z výjezdních příkazů a uloženého správního vyhoštění lze dovozovat maximálně to, že žalobce se na území ČR zdržoval neoprávněně, nikoli však to, že byl žadatelem o mezinárodní ochranu. Navíc, ze shromážděných zpráv, které se podrobně zabývají situací běloruských občanů pobývajících v zahraničí i situací neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu (viz Informace MZV ČR na č.l. 33 spisu), neplyne, že by se běloruské orgány zajímaly o podávané žádosti o mezinárodní ochranu v zahraničí, či že by takové jednání bylo považováno za problematické, za protirežimní či by bylo sankcionováno.
43. Co se týče politické aktivity žalobce, žalovaný shrnul, že politicky aktivní nebyl, nebyl členem politické strany a proti režimu nijak nevystupoval, a to ani dříve v Bělorusku, ani při svém pobytu v ČR. Takový závěr má oporu ve spise, neboť odpovídá údajům sděleným samotným žalobcem, který uváděl, že se nijak politicky neangažoval a nevyvíjel žádné protivládní aktivity (např. účast na protivládních demonstracích, sdílení protirežimních příspěvků na sociálních sítích, lajkování takových příspěvků apod.). Během doplňujícího pohovoru k žádosti uvedl pouze to, že zná případy jiných osob, které byly vystaveny perzekuci za uvedená jednání.
44. Z podkladů ve spise vyplývá, že represe režimu je soustředěna především proti politicky aktivním skupinám obyvatel, dále novinářům, právníkům, osobám vystupujícím na sociálních sítích a jiným aktivistům. Těmto pak hrozí pronásledování, omezování na svobodě a další druhy šikany. Žalobce však žádné takové charakteristiky nenaplnuje, přičemž ze shromážděných podkladů nevyplývá, že by jeho osobnostní charakteristika (muž ve středním věku, absolvent základní vojenské služby, pobývajících několik let v zahraničí) z něj činila zájmovou osobu pro běloruský režim, respektive, že by v důsledku těchto charakteristik byl řazen mezi politicky aktivní oponenty režimu. Ani žalobce sám nepředložil ani neoznačil takové podklady, které by mohly jeho tvrzení prokazovat.
45. Z výše uvedeného plyne, že v případě žalobce nejsou dány okolnosti, pro které by u něj s přiměřenou pravděpodobností hrozilo pronásledování, nebo pro které by u něj reálně hrozilo riziko vážné újmy. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 22. 2. 2024, č. j. 2 Azs 350/2023-29, shrnul nutnost zvažovat konkrétní pozici příslušného žadatele takto: *„Byť je Bělorusko autoritářským, nedemokratickým státem, nelze žadateli udělit mezinárodní ochranu automaticky, a to ani po posledních prezidentských volbách, napadení Ukrajiny Ruskem či po uvalení sankcí ze strany Evropské unie. Z azylového příběhu žadatele musí vyplývat, že jemu osobně pravděpodobně hrozí nebezpečí pronásledování podle § 12 zákona o azylu (viz usnesení*

NSS ze dne 12. 12. 2023, č. j. 10 Azs 238/2023-30, bod 7). Judikatura požaduje naplnění určitého stupně pravděpodobnosti ve vztahu k nebezpečí pronásledování podle § 12 písm. b) zákona o azylu, který označuje jako přiměřenou pravděpodobnost. O takový stupeň pravděpodobnosti se jedná tehdy, jestliže nežádoucí jednání ze strany státních orgánů země původu (např. uvěznění, zahájení trestního stíhání) není v obdobných případech ojedinělé. Nejedná se přitom o pouhé poměření, zda je pravděpodobnější, že pronásledování nastane, či že nenastane (viz rozsudek NSS ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006-82). Pronásledování, jemuž již byl žadatel v zemi původu vystaven, je důležitým ukazatelem odůvodněnosti strachu z dalšího pronásledování, nejedná se však o nutnou podmínku (viz rozsudek NSS ze dne 25. 4. 2019, č. j. 5 Azs 207/2017-36, bod 37). Vychází se z toho, zda osoby nacházející se v obdobném postavení jako žadatel (s ohledem na relevantní znaky týkající se konkrétního jevu v zemi původu) jsou vystaveny pronásledování, přičemž se nejedná o ojedinělé případy. Jedním z argumentů svědčících pro závěr, že žadateli s přiměřenou pravděpodobností nehrozí nebezpečí pronásledování, může být i jeho bezproblémové vycestování ze země původu (rozsudek NSS ze dne 4. 1. 2018, č. j. 10 Azs 254/2017-40, bod 28). Ani ojedinělé uplatnění politických práv nemusí být považováno za natolik zásadní postoj, který by měl odůvodnit pronásledování žadatele o azyl z důvodu uplatňování politických práv (rozsudek NSS ze dne 27. 3. 2014, č. j. 7 Azs 35/2014-29).“

46. Lze uzavřít, že žalobcovo postavení nelze srovnávat s postavením běloruských občanů vystupujících proti režimu a nepodloženost jeho obav v tomto směru odůvodnil žalovaný v napadeném rozhodnutí dostatečným způsobem.
47. Dále soud ve zrušujícím rozsudku uložil žalovanému, aby zjistil skutkový stav ohledně toho, zda žalobci hrozí, že bude v případě návratu povolán ke cvičení bojové připravenosti a jaké sankce žalobci případně hrozí za nenastoupení k výkonu vojenské služby tj. zda se nemůže jednat o nepřiměřené či diskriminační sankce či sankce zakládající porušení lidských práv.
48. K tomu soud konstatuje, že žalobce od počátku řízení i v minulé žalobě vyjadřoval obavy z nástupu do armády a povolání do bojů na Ukrajině s tím, že byl přesvědčen, že se Bělorusko v blízké době zapojí do války, rovněž se obával drastického trestu pro případ, že by k výkonu vojenské služby nenastoupil.
49. Jak již soud vyložil ve zrušujícím rozsudku, z obecného hlediska branná povinnost a výkon vojenské služby představuje základní státoobčanskou povinnost a není bez dalšího důvodem pro udělení mezinárodní ochrany, a to ani v případě, kdy by byl spojen s rizikem povolání do bojových akcí ve válečném konfliktu nebo s hrozbou trestní sankce za nenastoupení vojenské služby (viz bod 37 zrušujícího rozsudku). Plnění branné povinnosti může být v určitých případech azylově relevantní skutečností, a to a) pokud by žadateli hrozilo trestní stíhání nebo trest za její odepření a taková vojenská služba by byla spojena s účastí v ozbrojeném konfliktu, v jehož rámci by byly prováděny operace odporující mezinárodnímu právu, nebo b) pokud by mu za její odepření hrozil trest, jehož intenzita či způsob výkonu zakládá porušení lidských práv. Žalovaný z těchto principů v napadeném rozhodnutí vycházel.
50. Žalovaný se stejně jako v předchozím rozhodnutí zabýval otázkou, zda se běloruská armáda zapojuje do bojů na Ukrajině i otázkou pravděpodobnosti zapojení do těchto bojů v budoucnu, kdy si za tímto účelem obstaral aktuální a adresný podklad, tj. Informaci

OAMP – Povinná vojenská služba a odvody ze dne 25. 2. 2025. Z této zprávy (i z dalších zpráv ve spise) plyne, že Bělorusko se vojensky aktuálně do konfliktu na Ukrajině nezapojuje a běloruští vojáci včetně vojáků základní služby se bojů neúčastní (a to ani skrytě tím, že by byli posíláni do ruské armády), soud v tomto závěru neshledal pochybení. Stejně tak lze aprobovat závěr žalovaného, dle kterého nic nenásvědčuje tomu, že by se běloruská armáda měla do bojů na Ukrajině zapojit v budoucnu. Tento závěr má rovněž oporu v dané zprávě, kdy jedním z faktorů je zejména silný odpor řadových vojáků i důstojníků proti zapojení se do rusko-ukrajinského konfliktu, z něhož pramení obavy důstojníků ze vzpoury v rámci jednotek, příp. hromadnému vzdávání se běloruských vojáků ukrajinské straně. Dalším faktorem je i nepopularita konfliktu v běloruské společnosti. Ani žalobce nepředložil ani neoznačil žádné důkazy, které by tyto závěry vyvracely.

51. Tedy, jakékoli obavy žalobce, že by v případě povolání k výkonu branné povinnosti mohl být účasten těchto bojů, v rámci kterých může docházet k páchání válečných zločinů či zločinů proti lidskosti, je třeba ve shodě s žalovaným označit za nedůvodné. Žalobní námitky ohledně přepokládaného brzkého zapojení Běloruska do války jsou pak čistě obecné, žalobce neuvedl žádnou konkrétní okolnost, která by výše uvedené závěry vyvracela a která by podpořila jeho přesvědčení ohledně toho, že Bělorusko do války vstoupí. S ohledem na to tyto námitky nejsou způsobilé závěry žalovaného zpochybnit. Nelze přitom po žalovaném požadovat, aby žalobci garantoval, že zapojení Běloruska do války zcela jistě v budoucnu nenastane, stačí, pokud žalovaným shromážděné informace svědčí o tom, že v dané situaci není takový vývoj přiměřeně pravděpodobný. K tomu srov. např. rozsudek NSS ze dne 25. 4. 2019, č. j. 5 Azs 207/2017-36, „*V rámci přezkumu důvodů pro udělení mezinárodní ochrany je tedy zkoumána možnost budoucího pronásledování, přičemž je využíván standard přiměřené pravděpodobnosti, což znamená, že tato možnost musí být reálná, nikoliv pouze hypotetická, rozhodně však nemusí dosahovat či přesahovat 50 % (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006-82, a ze dne 13. 8. 2010, č. j. 4 Azs 11/2010-112).*“ Námitka žalobce je neopodstatněná.
52. Žalovaný se pak v souladu s požadavkem soudu zabýval tím, zda žalobci hrozí, že bude v případě návratu povolán k vojenskému cvičení. V této souvislosti se zabýval otázkou předvolání žalobce, kdy poukázal na rozpor v jeho výpovědích dne 5. 9. 2023 (kdy nepopisoval návštěvy pracovníků vojenské správy u jeho matky, ani obdržená předvolání) a dne 25. 2. 2025, kdy začal uvádět, že pracovníci vojenské správy chodí za jeho matkou dvakrát ročně od té doby, co je žalobce v ČR, ukázali jí předvolání, ale nic jí nedali. Soud souhlasí s tím, že uvedený rozpor nesvědčí ve prospěch věrohodnosti výpovědi žalobce. Žalovaný nicméně navíc tyto skutečnosti porovnal se zjištěními ohledně doručování předvolání v Bělorusku, přičemž soud souhlasí s jeho vyhodnocením, že skutečnosti popisované žalobcem tomuto popisu neodpovídají a nedává smysl, aby se pracovníci za matkou každoročně dvakrát dostavovali a žádné předvolání pro žalobce nezanechali, popř. že by jej neposlali alespoň poštou, pokud podpis adresáta na potvrzení o doručení není vyžadován. Soud tak souhlasí se závěrem, dle kterého žalobci dosud nebylo předvolání k vojenskému cvičení doručeno. S ohledem na to je zřejmé, že mu nemůže hrozit ani sankce za vyhýbání se vojenské službě, neboť dle Informace OAMP – Povinná vojenská služba a odvody by k tomu bylo zásadně nezbytné, aby žalobci bylo již doručeno předvolání.

53. Žalovaný nevyloučil, že žalobce může být povolán na vojenské cvičení v budoucnu, neboť dle uvedené zprávy tato cvičení obecně každoročně probíhají. Nicméně, lze souhlasit s vyhodnocením, že tato cvičení svým rozsahem a četností nevybočují z dlouhodobého normálu, přičemž povolanci nejsou nasazováni do bojových operací, ani využíváni k potlačování protestů, do konfliktu na Ukrajině se pak Bělorusko nezapojuje, jak je uvedeno výše. Tedy, nelze ani dovozovat, že by samotný průběh vojenského cvičení měl indikovat nějaké azylově relevantní aspekty.
54. I kdyby však skutečně žalobce byl sankcionován za vyhýbání se branné povinnosti (nenastoupení k vojenskému cvičení), nelze na základě shromážděných podkladů dovozovat, že by mu hrozila nepřiměřená či diskriminační sankce nebo sankce porušující lidská práva. Jak vyhodnotil žalovaný na základě uvedené Informace OAMP, za vyhýbání se vojenskému cvičení hrozí v Bělorusku občanům sankce v podobě pokuty, obecně prospěšných prací, nápravných prací s horní hranicí 1 roku (2 let v případě úmyslu) nebo zadržení; v roce 2023 byly dle veřejně dostupných zdrojů odsouzeny dvě osoby. Podle zdroje se podobné případy dějí spíše výjimečně, přičemž osoby, kterým hrozí odvedení, nejčastěji odjíždí z Běloruska. Takové sankce tedy nelze považovat za nepřiměřené, diskriminační či porušující lidská práva, a žalovaný tuto otázku dostatečně vypořádal.
55. Vzhledem k výše uvedenému dospěl soud k závěru, že plnění branné povinnosti ani odvedení k vojenskému cvičení není v případě žalobce azylově-relevantním důvodem.
56. Žalobce rovněž opakovaně argumentoval tím, že jeho nastoupení do běloruské armády by bylo v rozporu s bezpečnostními zájmy ČR a vytýkal žalovanému, že se tímto hlediskem v napadeném rozhodnutí nezabýval. Jak již soud uvedl ve zrušujícím rozsudku, tato úvaha žalobce je však chybná, neboť předmětem posuzování v řízení o mezinárodní ochraně je to, zda žadateli jako individuální osobě hrozí pronásledování či vážná újma z azylově relevantních důvodů, při jejich absenci však nelze mezinárodní ochranu udělit pouze s odůvodněním, že je to v souladu s bezpečnostními zájmy ČR, takové hledisko zákon o azylu nezná. Nadto budoucí možný vývoj konfliktu žalovaným zohledněn byl, jak bylo uvedeno výše.
57. Námitky žalobce směřovaly i k tomu, že žalovaný nesprávně vyhodnotil podmínky pro udělení doplňkové ochrany, namítal, že mu hrozí mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání. V této souvislosti však poněkud neurčitě uváděl, že by se mohl dostat do soukolí pofiderní justice domovské země, aniž by tuto námitku blíže odůvodnil a podložil konkrétnějšími obavami.
58. K uvedenému tak soud pouze konstatuje, že shledává argumentaci žalovaného k možnosti udělit doplňkovou ochranu podle § 14a zákona o azylu za dostatečnou. Žalovaný v rozhodnutí zvážil, za jakých okolností hrozí obyvatelům Běloruska trest smrti, tyto podmínky konfrontoval se skutkovými zjištěními v žalobcově věci, a dospěl k závěru, že mu takový trest nehrozí. Dále zvažoval, zda pro žalobce existuje skutečné nebezpečí mučení, nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání, avšak na základě individuálních charakteristik případu žalobce věcně odůvodnil, že žalobci vážná újma reálně nehrozí, vypořádal se i s pokutou, která byla žalobci kdysi v domovském státě uložena, v podrobnostech soud odkazuje na napadené rozhodnutí. Shledal, že ozbrojený konflikt na

území Běloruska neprobíhá. Žalobce neuvedl žádné konkrétní námitky, kterými by uvedené vyhodnocení zpochybnil.

59. Žalobce též namítal, že se žalovaný v napadeném rozhodnutí spokojil s pouhým konstatováním zjištěných skutečností či jejich citacemi, přičemž na ně adekvátním způsobem nereagoval, což vedlo k nesprávnému zjištění skutkového stavu. Uvedl také, že žalovaný rozhodoval účelově a mnohé informace záměrně opomněl. Soud v tomto ohledu odkazuje na argumentaci výše uvedenou, ze které se podává, že žalovaný založil své rozhodnutí na řádných podkladech a své úvahy dostatečným způsobem odůvodnil. Tato námitka je obecná a soud se jí tedy již nemohl blíže zabývat.
60. Žalobce se též vymezoval proti shromážděným podkladům, považoval je za neobjektivní a nepřiléhavé případu žalobce, dále namítal, že podstatné důkazy žalovaný ignoroval. Ani tuto námitku nepovažuje soud za důvodnou. Dle § 23c písm. c) zákona o azylu podklady pro vydání rozhodnutí ve věcech mezinárodní ochrany mohou být přesné a aktuální informace z různých zdrojů o zemi původu. Dle judikatury informace o zemi původu musí být v maximální možné míře 1. relevantní, 2. důvěryhodné a vyvážené, 3. aktuální a ověřené z různých zdrojů, a 4. transparentní a dohledatelné (rozsudek NSS ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008-81, č. 1825/2009 Sb. NSS, či rozsudek NSS ze dne 14. 10. 2024 č.j. 5 Azs 73/2024- 59). Shromážděné zprávy těmito podmínkám vyhovují, protože je zřejmé, že byly zpracovány dle metodologie Evropské Agentury pro azyl (EUAA) pro informace o zemích původu, tyto zprávy byly zpracovány na základě velkého množství různých zdrojů, které jsou v nich zřetelně označeny, a jsou dostatečně aktuální. Další zprávou je pak zpráva Human Rights Watch, tedy renomované neziskové organizaci zabývající se lidskými právy. Jak již soud uvedl výše, tyto zprávy jsou zcela adresné a přiléhavé případu žalobce a na základě nich žalovaný mohl zodpovědět všechny pro řízení podstatné otázky. Lze proto uzavřít, že se jedná o relevantní, důvěryhodné, vyvážené a objektivní zprávy. Žalobce se omezil na pouhé obecné zpochybnění těchto zpráv, aniž by uvedl konkrétní výtky, či navrhl způsobitelné alternativní zdroje. Nebylo namístě, aby žalovaný zjišťoval informace od jiných běloruských státních příslušníků pobývajících v ČR, neboť se nejedná o standardní způsob zjišťování informací o zemích původu, a to zejména proto, že takové informace nemusí být relevantní, důvěryhodné a vyvážené, ani transparentní a dohledatelné. Žalobce pak ani nekonkretizoval, jaké podstatné důkazy ve prospěch žalobce žalovaný dle jeho názoru ignoroval, tedy se soud touto dílčí námitkou nemohl dále zabývat.
61. Ze všech shora uvedených důvodů soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji dle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
62. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle ust. § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce neměl ve věci úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 9. ledna 2026

Mgr. Kateřina Peroutková v. r.
samosoudkyně